

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТOK
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
VII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

**МУКАЧЕВО
26 ТРАВНЯ 2026 РОКУ**

*Розглянуто і схвалено кафедрою теорії та методики початкової освіти
Мукачівського державного університету
(протокол № 5 від 22 червня 2026 року)*

Рецензенти:

Кравченко Тетяна Миколаївна, доктор філософії в галузі 01 Освіта/Педагогіка, доцент кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання Мукачівського державного університету

Наукове консультування і редагування:

доктор педагогічних наук, професор Товканець Г. В.

Н74

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей VII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (26 травня 2026 р., Мукачево) / За заг. ред. Г. В. Товканець. Мукачево: Вид-во МДУ, 2026. с. 146

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Г. В. Товканець – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету; О.П. Поп – здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 013 «Початкова освіта», староста наукового студентського гуртка «Перспективи освітньо-педагогічної науки»; Н. І. Керечанин – здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 013 «Початкова освіта» (скорочена програма), А. В. Чорей – здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 013 «Початкова освіта» (скорочена програма).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій

Список використаних джерел

1. Закон України «Про освіту». Київ, 2017.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Концепція Нової української школи. Міністерство освіти і науки України, 2016. <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
3. Биков В. Ю. Цифрова трансформація освіти і науки: теорія і практика. Київ: Інститут цифровізації освіти НАПН України, 2021.
4. Морзе Н. В., Кузьмінська О. Г. Цифрова компетентність учителя: сутність і структура Інформаційні технології і засоби навчання. 2019.
7. Овчарук О. В. Компетентнісний підхід в освіті: загальноєвропейські тенденції. Київ, 2018.
8. Товканець Г., Лужанська Т., Ільтьо Г. Гейміфіковані технології як інновація в освітньому середовищі Інноваційна педагогіка. Випуск 83. Том 2. 2025. С. 39 – 43.

Дрогобецька А.І., здобувач вищої освіти
спеціальності «Початкова освіта», група ПО-1;

Науковий керівник:

к. п. н., доц. Фенчак Л.М.

Мукачівський державний університет

ЕТНОТРАДИЦІЇ ЗАКАРПАТТЯ ТА ЇХ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

В умовах сучасності надзвичайної актуальності й важливого значення набуває необхідність виховання здобувачів освіти на родинних етнотрадиціях українського народу, які містять багатий, накопичений віками досвід і є

відображенням народної психології, філософії, ідеології, характеру. Відповідно до Закону України «Про освіту», Концепції Нової української школи виховання є наскрізною складовою освітнього процесу, який охоплює усі сфери шкільного життя і має ґрунтуватися на цінностях [3].

Закарпатська область має значний потенціал історичних, культурних та природних об'єктів. На теренах рідного краю протягом багатьох століть оселялись люди різних націй, релігій, етносів, внаслідок чого сформувалось унікальне етнокультурне середовище [4]. Виховання учнів на етнотрадиціях Закарпаття спрямоване на формування національної свідомості здобувачів освіти, патріотизму та високої культури міжнаціональних взаємин. Полікультурне середовище регіону надає унікальні можливості для використання багатой етнокультурної спадщини у педагогічній роботі.

Століттями на Закарпатті складалася гармонійна система обрядів та народних звичаїв, які на сучасному історичному етапі знову набувають популярності. Народ існує, поки існує його мова, звичаї та традиції – те особливе, що вирізняє його серед інших народів. В усіх народів світу існує повір'я, що той, хто, забув звичаї своїх батьків, карається людьми й Богом [5]. Зроду-віку існував тісний взаємозв'язок: батьки передавали в спадок своїм дітям навички до праці й поведінки та добру пам'ять про себе; діти ж зобов'язані були дотримуватись і розвивати родовідні звичаї. Кожна родина має дотримуватися заповітів батьків і дідів: ґрунтовно знати рідну мову, вивчати історію народу й родоводу, жити за принципами народної моралі [2].

Культурна спадщина, традиції, звичаї та обряди національних етносів Закарпаття є важливим джерелом знань та досягнення освітніх цілей. Практичне ознайомлення з культурою, побутом, традиціями, діалектами, кухнею, образотворчим мистецтвом місцевих жителів має неабиякий потенціал. Адже в Закарпатті є етнографічні музеї, які збирають, зберігають, вивчають та експонують етнографічні колекції, які знайомлять учасників із процесами етногенезу, побутом і культурою різних етнічних спільнот та історичних

періодів. Тому одним із важливих завдань закладу загальної середньої освіти є залучення дітей до народних етнотрадицій [1].

Особливе місце у цьому процесі належить родині, родинному вихованню. Саме батьки – найближчі й найдорожчі для дитини люди, є тим «духовним містком», через який відбувається передача ідей, поглядів, традицій, установок, що, трансформуючись за нових умов, набуваючи нових ознак, покликані стати дійовим виховним чинником [2].

Отже, виховання підростаючого покоління має для кожної нації непересічне значення. Передаючи культурно-історичні цінності, традицій батьків, дідів і прадідів, народ забезпечує постійність життя свого етносу. Вироблені протягом віків найкращі надбання народної педагогіки, несуть у собі багате й невичерпне джерело морально-етичних норм, поглядів на розвиток дитячої особистості, методи і форми щодо належних рис і якостей.

Список використаних джерел

1. Дем'янюк Т. Зміст та методика народознавчої роботи в сучасній школі. К.: ІСДО, 2021. 107 с.
2. Боришевський М.Й. Сімейне виховання як гарант морального становлення особистості. *Початкова школа*. 2024. № 4. С.4-9.
3. Державний стандарт початкової загальної освіти. URL: http://intafy.at.ua/load/uchitelskaja_kopilochka/normativnye_dokumenty/derzhavnij_standart_pochatkovoji_zagalnoji_osviti_zagalni_polozhennja/30-1-0-474 (дата звернення 20.05.2026).
4. Етнографія Закарпаття: ред. І.Ребрик. Ужгород «Гражда», 2017. 440с. URL: <https://lib.itc.gov.ua/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=14894> (дата звернення 20.05.2026).
5. Офіцинський Р. Народні перекази Закарпаття. Монографія. Ужгород «Гражда», 2017. 179с